

*Новак Вікторія Володимирівна,
Національний університет «Острозька академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ МЕТАФОРИ В ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВАХ ПРЕЗИДЕНТА США БАРАКА ОБАМИ

Політична промова як вияв політичного дискурсу – це публічний виступ, який є ефективним засобом для одержання визнання та демонстрації лідерства. Політичним промовам характерний специфічний підбір лексичних та стилістичних одиниць з метою вербального впливу на слухача. Політичні промови президента США Барака Обами є яскравим прикладом використання метафор, що мають на меті показати об'єкт у новому, несподіваному світлі, привернути увагу слухача, тобто використовуються у метасеміотичному плані [1: 161].

Актуальність даного дослідження полягає у тому, щоб виділити мовні показники риторики президента та дослідити спрямованість вживання метафор у його промовах.

Об'єкт дослідження: політичний дискурс президента Барака Обами.

Предмет дослідження: спрямованість вживання метафор у політичному дискурсі президента Барака Обами.

Методи дослідження: аналіз наукових джерел з теорії мовного впливу та ораторського мистецтва, стилістичний аналіз текстів політичних промов Барака Обами та метод узагальнення отриманих результатів дослідження.

Джерельною базою дослідження є виступ президента США Барака Обами перед студентами Каїрського університету 4 червня 2009 року та його промова у Російській економічній школі у Москві 7 липня 2009 року [3].

Риторика Б. Обами насичена метафоричними моделями зі сферою-джерелом «хвора людина» [2: 136]: painful times (Moscow, July 7, 2009); painful history; endured the pain of dislocation; enormous trauma; agonizing for America; It's a belief that pulsed in the cradle of civilization, and that still beats in the hearts of billions around the world (Cairo, June 4, 2009). Логічно припустити, що серйозна загроза в

економічній чи політичній сфері сприймається як смертельна небезпека. Метафори, утворені за даними моделями, носять переважно емотивний характер, тобто вони створені для того, щоб перенести емоційне відношення до поняття-джерела на поняття, яке концептуалізоване метафоричним значенням слова [2: 138]. Болючі часи та історія, біль переселення, травма і агонія для США і світу – такі вирази підсилюють настрої важкості й викликів історії.

Є у промовах і використання метафор із сфери-джерела «війна». От, наприклад: *ideological trenches (Moscow, July 7, 2009)* або *ж America cannot and should not seek to impose any system of government on any other country, nor would we presume to choose which party or individual should run a country. And we haven't always done what we should have on that front (Moscow, July 7, 2009)*. Вживаючи метафору «ідеологічні окопи» та «на цьому фронті», Обама висловлює важкість ідеологічних протистоянь. Вже в самій метафорі закладена спрямованість на формування та позначення концепту [2: 133].

Отже, на прикладі промов президента США Барака Обама ми бачимо, що його риторика насичена метафоричними моделями зокрема зі сфери-джерела «хвора людина» та «війна», що покликані пожвавити виклад, зацікавити слухача, дати текстові емоційний заряд. Широке використання метафор зумовлене і прагматичною установкою публіцистичного стилю.

Список літератури:

1. Омельченко, Л. Ф. Английская композита: структура и семантика: Дис. д-ра филол. Наук: 10.02.04 [Текст] / Л. Ф. Омельченко. – К., 1989. – 493 с.
2. Опарина, Е. О. Метафора в политическом дискурсе // Политическая наука. Политический дискурс: История и современные исследования [Текст]: Сб. науч. тр. / Е. О. Опарина. – Отв. ред. и сост. Герасимов В.И., Ильин М.В. – М.: РАН ИНИОН, 2002. – 375 с.
3. Remarks By President Barack Obama [Electronic resource] Mode of access: <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-barack-obama-prague-delivered>